

Divina Commedia este una dintre cele mai citite opere din literatura umanității, iar lucrările care își propun să o analizeze, să-i descifreze semnificațiile, ar putea umple mai multe biblioteci. Complexitatea poemului a determinat un demers critic foarte prolix, care și-a dorit să epuizeze orice semnificație. Paradoxal, astfel de încercări par să uite că poezia semnifică mai mult decât poate critica să descifreze, că poezia conține o doză de inefabil, iar receptarea sa stă sub semnul subiectivității.

Acest lucru este valabil cu atât mai mult atunci când poezia este receptată prin intermediul unor traduceri. Traducerea înseamnă deconstrucția mesajului, identificarea sensului și reconstrucția sa cu materialul limbii în care se traduce. Aceste operațiuni, însă, stau sub semnul subiectivității persoanei care traduce, subiectivitate care-și pune amprenta asupra produsului final.

De aceea, lucrarea de față nu este numai despre *Divina Comedie* a lui Dante – ea este și despre *Divina Comedie* a traducătorilor. Cu alte cuvinte, ne-am propus să analizăm felul în care textul este reconstruit în limba română, prin comparație cu originalul, pentru a vedea cât din versiunea rezultată este a poetului florentin și cât este dictat de subiectivitatea celor care îl traduc.

ISBN 978-606-578-272-3

9 786065 782877

www.editurasapientia.ro

Cristian Ungureanu

ELEMENTE DE DISCURS RELIGIOS ÎN TRADUCERILE ROMÂNEȘTI ALE „PARADISULUI” DANTESC

Redactor: pr. dr. Ștefan Lupu
Tehnoredactare, copertă: Iulian-Robert Gherghel

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
UNGUREANU, CRISTIAN

**Elemente de discurs religios în traducерile românești ale „Paradisului”
dantesc / Cristian Ungureanu. - Iași : Sapienia, 2016**
Conține bibliografie

ISBN 978-606-578-287-7

821.131.1.09

© 2016 Editura SAPIENTIA
Institutul Teologic Romano-Catolic
Str. Th. Văscăuțeanu, 6
RO – 700462 Iași
Tel. 0232/225228
Fax 0232/211476
www.editurasapientia.ro
www.librariasapientia.ro
e-mail slupu@itrc.ro

CUPRINS

Cuvânt înainte	13
Introducere	17
I. ASPECTE LINGVISTICE, ESTETICE ȘI CULTURALE ALE TRADUCERII TEXTULUI POETIC ..	21
1. Concepția lui Dante asupra limbii.	21
2. Considerații generale asupra traducerii	23
3. Traducerea culturală	27
4. Traducerea textului poetic.	28
II. <i>DIVINA COMEDIE</i> : TEXT, CONTEXT, RECEPTARE	35
1. Contextul apariției, structura textului	35
2. Sursele și originalitatea lui Dante.	37
3. Dante în traducерile românești	38
4. Stadiul actual al cercetării românești asupra operei lui Dante.	39
III. NUME DIVINE ÎN <i>PARADISUL</i> LUI DANTE	43
1. Dumnezeu: Nume generice	43
2. Dumnezeu Tatăl	68
3. Isus Cristos	74
4. Duhul Sfânt	81
5. Sfânta Treime	84
IV. IERARHIA CEREASCĂ ÎN <i>PARADISUL</i> LUI DANTE	89
1. Numele Fecioarei Maria	89
2. Sfinți	93
3. Biserica triumfătoare în <i>Paradisul</i> lui Dante	97
V. IDEI ȘI ELEMENTE DE DISCURS RELIGIOS	105
1. Referințe biblice	105
1.1. Modalități de desemnare a Sfintei Scripturi	105
1.2. Citate exacte	107
1.3. Recontextualizări poetice ale unor pasaje biblice	108
1.4. Nume, imagini simboluri fundamentale	113
2. Limbajul teologic: tradiție creștină și inovație dantescă	116
3. Virtuți teologale	123